

LECTIO DIVINA

SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mt 9,36-10,8

Évközi 11. vasárnap („A” év)

Menjetek, és hirdessétek, hogy elközelgett a mennyek országa!

PÉCSI EGYHÁZMEGYE
„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIAS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Menjetek, és hirdessétek, hogy elközelgett a mennyek országa!

Abban az időben:

Jézus meglátta a tömeget, és megesett rajta a szíve, mert olyan kimerültek és leverték voltak, mint a juhok, amelyeknek nincsen pásztoruk. Így szólt tanítványaihoz: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek az aratás Urát, küldjön munkásokat aratásába.” Majd odahívta magához tizenkét tanítványát, és megadta nekik a hatalmat, hogy kiűzzék a tisztátalan szellemeket, és meggyógyítsanak minden bajt és minden betegséget.

A tizenkét apostol neve a következő: Az első Simon, más néven Péter, azután a testvére, András, Zebedeus fia Jakab, és testvére, János, továbbá Fülöp és Bertalan, Tamás és Máté, a vámos; Alfeus fia Jakab, Tádé, a kánaáni Simon, és végül karióti Júdás, aki később elárulta őt. Ezt a tizenkettőt küldte Jézus, és megparancsolta nekik: „Ne lépjétek a pogányokhoz vezető útra, s a szamaritánusok városába be ne térjétek. Menjetek inkább Izrael házának elveszett juhaihoz. Menjetek, és hirdessétek, hogy elközelgett a mennyek országa. Gyógyítsátok a betegeket, támasszatok fel halottakat, tisztítsátok meg a leprásokat, űzzétek ki a gonosz szellemeket.

Ingyen kaptátok, ingyen is adjátok!

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

³⁶ Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν ὅτι ἦσαν ἐσκυλμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα.

Látva pedig a tömeget zsigereiben megrendült miattuk, mert elbágyadtak és elesettek voltak, mint a pásztor nélküli juhok.

³⁷ τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι·

Akkor mondja a tanítványainak: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés:

³⁸ δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

Kérjétek tehát az aratás urát, hogy küldjön ki munkásokat az aratásába.”

¹ Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν.

És miután magához hívta a tizenkét tanítványát, hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék őket, és hogy gyógyítsanak meg minden betegséget és minden (testi) gyengeséget.

² τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ,

A tizenkét apostolnak pedig ezek a nevei: első Simon, a Péternek nevezett és András, az ő testvére, Jakab, a Zebedeusé (Zebedeus fia) és János, az ő testvére,

³ Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖος,

Fülöp és Bertalan, Tamás és Máté a vámos, Jakab, az Alfeusé (Alfeus fia) és Táddé,

⁴ Σίμων ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν.

Simon, a zelóta és iskarióti Júdás, az őt eláruló.

⁵ Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε καὶ εἰς πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθητε·

Ezt a tizenkettőt küldte el Jézus megparancsolva nekik mondva: „A népek útjára (a pogányokhoz) ne menjetek el, és a szamaritánusok városába ne menjetek be!

⁶ πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ.

De menjetek inkább Izrael házának elveszett juhaihoz!

⁷ πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι Ἦγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Elmenve pedig hirdessétek mondva: »Elérkezett a mennyek királysága.«

⁸ ἀσθενοῦντας **θεραπεύετε**, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· **δωρεὰν** ἐλάβετε, **δωρεὰν** δότε.

Az erőtleneket gyógyítsátok meg, a halottakat támasszátok fel, a leprásokat tisztítsátok meg, a démonokat űzzétek ki: ajándékba kaptátok, ajándékba adjátok!”

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

³⁶VIDENS AUTEM TURBAS, MISERTUS EST EIS, QUIA ERANT VEXATI ET IACENTES SICUT OVES NON HABENTES PASTOREM.

³⁶ Amikor látta a tömeget, megesett rajta a szíve, mert olyan volt, mint pásztor nélkül a juhok: elcsigázott és kimerült.

³⁶ Mikor a tömegeket látta, megesett rajtuk a szíve, mert elgyötörtek voltak és levertek, olyanok, mint a pásztor nélküli juhok.

³⁶ *Ahogy végignézett az embereken, megesett a szíve rajtuk, mert olyanok voltak, mint pásztor nélküli juhok: elcsigázottak és kimerültek.*

³⁶ *Mikor pedig látta vala a sokaságot, könnyörületességre indula rajtok, mert el voltak gyötörve és szétszórva, mint a pásztor nélkül való juhok.*

³⁶ *Amikor látta a sokaságot, megszánta őket, mert elgyötörtek és elesettek voltak, mint a pásztor nélküli juhok.*

³⁷TUNC DICIT DISCIPULIS SUIS: “MESSIS QUIDEM MULTA, OPERARII AUTEM PAUCI;

³⁷ „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés” – mondta akkor tanítványainak. –

³⁷ Erre így szólt tanítványaihoz: »Az aratni való sok, de a munkás kevés.

³⁷ *Akkor így szólt tanítványaihoz: „Az aratni való sok, de a munkás kevés.*

³⁷ *Akkor monda az ő tanítványainak: Az aratni való sok, de a munkás kevés.*

³⁷ *Ekkor így szólt tanítványaihoz: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés.*

³⁸ ROGATE ERGO DOMINUM MESSIS, UT MITTAT OPERARIOS IN MESSEM SUAM”.

³⁸ „Kérjétek hát az aratás urát, küldjön munkásokat az aratáshoz.”

³⁸ Kérjétek az aratás Urát, küldjön munkásokat aratásába.«

³⁸ *Kérjétek az aratás urát, küldjön munkásokat aratásába.”*

³⁸ *Kérjétek azért az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába.*

³⁸ *Kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásba!”*

¹ ET CONVOCATIS DUODECIM DI SCIPULIS SUIS, DEDIT ILLIS POTE STATEM SPIRITUUM IMMUNDORUM, UT EICERENT EOS ET CURARENT OMNEM LANGUOREM ET OMNEM INFIRMITATEM.

¹ Összehívta tizenkét tanítványát, s hatalmat adott nekik, hogy kiűzzék a tisztátalan lelkeket, és meggyógyítsanak minden betegséget, minden gyengeséget.

¹ Ezután magához hívta a tizenkét tanítványát. Hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék azokat, és meggyógyítsanak minden betegséget és minden bajt.

¹ Összehívta tizenkét tanítványát és hatalmat adott nekik, hogy kiűzzék a tisztátalan lelkeket és meggyógyítsanak minden betegséget és minden bajt.

¹ És előszólítván tizenkét tanítványát, hatalmat ad nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék azokat, és gyógyítsanak minden betegséget és minden erőtelenséget.

¹ Magához hívta tizenkét tanítványát, és hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek fölött, hogy kiűzzék azokat, és meggyógyítsanak mindenféle betegséget és bajt.

² DUODECIM AUTEM APOSTOLORUM NOMINA SUNT HAEC: PRIMUS SIMON, QUI DICITUR PETRUS, ET ANDREAS FRATER EIUS, ET IACOBUS ZEBEDAEI ET IOANNES FRATER EIUS,

² A tizenkét apostol neve a következő: Az első Simon, más néven Péter, aztán testvére András, Zebedeus fia, Jakab és testvére János,

² A tizenkét apostol nevei pedig ezek: az első Simon, akit Péternek neveznek, és András, a testvére,

² A tizenkét apostol a következő: az első Simon, másik nevén Péter, továbbá testvére András, Jakab Zebedeus fia és testvére János,

² A tizenkét apostol nevei pedig ezek: Első Simon, akit Péternek hívnak, és András, az ő testvére; Jakab, a Zebedeus fia, és János az ő testvére;

² Ez a tizenkét apostol neve: az első a Péternek nevezett Simon és testvére, András; Jakab, Zebedeus fia, és testvére, János;

³ PHILIPPUS ET BARTHOLOMAEUS, THOMAS ET MATTHAEUS PUBLICANUS, IACOBUS ALPHAEI ET THADDAEUS,

³ Fülöp és Bertalan, Tamás és Máté, a vámos, Jakab, Alfeus fia és Tádé,

³ Jakab, Zebedeus fia, és a testvére, János, Fülöp és Bertalan, Tamás és a vámos Máté, Jakab, Alfeus fia, Tádé,

³ Fülöp és Bertalan, Tamás és Máté, a vámos, Jakab Alfeus fia, és Tádé,

³ Filep és Bertalan; Tamás és Máté, a vámszedő; Jakab, az Alfeus fia, és Lebbeus, akit Taddeusnak hívtak;

³Fülöp és Bertalan, Tamás és Máté, a vámszedő; Jakab, Alfeus fia és Tádé,

⁴SIMON CHANANAEUS ET IUDAS ISCARIOTES, QUI ET TRADIDIT EUM.

⁴a kánai Simon és a karióti Júdás, aki később árulója lett.

⁴a kánaáni Simon, és az iskarióti Júdás, aki el is árulta őt.

⁴*a buzgó Simon és karióti Júdás, aki később elárulta őt.*

⁴*Simon a kananita, és Judás, az Iskariotes, a ki el is árulta őt.*

⁴*Simon, a zelóta, és a Karióti Júdás, aki elárulta.*

⁵HOS DUODECIM MISIT IESUS PRAECIPIENS EIS ET DICENS: “IN VIAM GENTIUM NE ABIERITIS ET IN CIVITATES SAMARITANORUM NE INTRAVERITIS;

⁵Ezt a tizenkettőt küldte Jézus, megparancsolva nekik: „A pogányokhoz vivő utakra ne térjete rá, s a szamáriaiak városaiba ne menjete be!

⁵Ezt a tizenkettőt küldte Jézus, és megparancsolta nekik: »A pogányokhoz vezető útra ne térjete le, és szamaritánus városba ne lépjete be!

⁵*Ezt a tizenkettőt küldte Jézus és megparancsolta nekik: „A pogányokhoz ne menjete és a szamaritánusok városaiba be ne térjete.*

⁵*Ezt a tizenkettőt küldé ki Jézus, és megparancsolá nekik, mondván: Pogányok útjára ne menjete, és Samaritánusok városába ne menjete be;*

⁵*Ezt a tizenkettőt küldte szét Jézus, és ezt a rendelkezést adta nekik: – A pogányokhoz vezető útra ne térjete, a szamaritánusok városába ne menjete,*

⁶SED POTIUS ITE AD OVES, QUAE PERIERUNT DOMUS ISRAEL.

⁶Forduljatok inkább Izrael házának elveszett juhaihoz!

⁶Menjete inkább Izrael házának elveszett juhaihoz!

⁶*Menjete inkább Izrael házának elveszett juhaihoz.*

⁶*Hanem menjete inkább Izrael házának eltévelyedett juhaihoz.*

⁶*inkább menjete Izrael házának elveszett juhaihoz!*

⁷EUNTES AUTEM PRAEDICATE DICENTES: “APPROPINQUAVIT REGNUM CAELORUM”.

⁷Menjete és hirdesséte: Közel van a mennyek országa!

⁷Menjete és hirdesséte: ‘Elközelgett a mennyek országa!’

⁷*Menjete és hirdesséte: közel van a mennyek országa.*

⁷ *Elmenvén pedig prédikáljatok, mondván: Elközelített a mennyeknek országa.*

⁷ *Amerre jártok, hirdessétek: „Közel van a mennyek országa!”*

⁸ INFIRMOS CURATE, MORTUOS SUSCITATE, LEPROSOS MUNDATE, DAEMONES EICITE; GRATIS ACCEPISTIS, GRATIS DATE. ⁹ NOLITE POSSIDERE AURUM NEQUE ARGENTUM NEQUE PECUNIAM IN ZONIS VESTRIS,

⁸ *Betegeket gyógyítsatok meg, halottakat támasszatok fel, leprásokat tisztítsatok meg, ördögöket űzzetek ki! Ingyen kaptátok, ingyen is adjátok.*

⁸ *Gyógyítsatok betegeket, támasszatok föl halottakat, tisztítsatok meg leprásokat, űzzetek ki ördögöket! Ingyen kaptátok, ingyen adjátok!*

⁸ *Gyógyítsatok betegeket, támasszatok föl halottakat, tisztítsatok meg leprásokat, űzzetek ki ördögöket. Ingyen kaptátok, ingyen is adjátok.*

⁸ *Betegeket gyógyítsatok, poklosokat tisztítsatok, halottakat támasszatok, ördögöket űzzetek. Ingyen vettétek, ingyen adjátok.*

⁸ *Gyógyítsatok meg betegeket, támasszatok fel halottakat, tisztítsatok meg leprásokat, űzzetek ki démonokat! Ingyen kaptátok, ingyen adjátok!*

1.3. BEHATÁROLÁS

Az ördögtől megszállott néma meggyógyítása után (Mt 9,32-34) az evangélista röviden összefoglalja Jézus igehirdetői és gyógyító tevékenységét (Mt 9,35-38). Ezt követi a tizenkét apostol meghívásának a leírása, illetve a neveik felsorolása (Mt 10,1-4). Ezután pedig Máté beszámol Jézus missziós beszédéről (Mt 10,5-11,1).

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Az evangélista hangsúlyozza azt, hogy

- Jézus fő tevékenysége a tanítás, az igehirdetés és a gyógyítás. Az Úr úton van, hogy mindenkihez elvigye Isten közelségének jó hírét (Mt 9,35).
- Erre a feladatra küldi tanítványait is. Vagyis, hogy hirdessék az örömhírt, gyógyítsák meg a betegeket, és űzzék ki a tisztátalan lelkeket (Mt 10,1.7-8).
- Mindezt az apostolok nem a saját erejükből végzik, hanem Jézus Krisztustól kapott megbízásuk alapján, az ő hatalmával. Tehát az Isten Fia az, aki általuk tanít, hirdeti az örömhírt, gyógyít és kiűzi a gonosz lelkeket. Ez a tény mutatja a Mester és a tanítványok közötti szoros kapcsolatot is (Mt 10,1.7-8).
- Jézus tevékenysége az emberek iránti irgalmas szeretetéből fakad. Tekintete megpihen rajtuk, s zsigereiben megrendül látva elesettséget és nyomorukat (Mt 9,36; 14,14). Továbbá ebből az együttérző pillantásból születik meg az a döntése is, hogy tizenkét tanítványt meghív arra, hogy ők

még szorosabban kövessék őt. A tizenkét apostol Isten irgalmának az ajándéka az emberek számára.

– A tanítványok név szerinti felsorolása utal arra, hogy küldetésük nem elvont, hanem személyes hivatás (Mt 10,2-4).

– Az örömhír első címzettje a zsidó nép, vagyis Isten ószövetségi választott népe. Noha most még Jézus azt parancsolja az apostoloknak, hogy másoknak ne hirdessék egyelőre az örömhírt (Mt 10,5-6), húsvét után viszont a perspektíva kitágul: a feltámadt Krisztus a föld minden népéhez küldi a tanítványokat (Mt 28,18-20).

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

εσकुλμένοι (*eszkülmenoj*): elbágyadt, nyúzott (Mt9,36)

Ez a szó csak a szinoptikus evangéliumokban található meg az Újszövetségben (Mt 9,36; Mk 5,35; Lk 7,6; 8,49). Az esetek többségében Jézusra vonatkozóan hangzik el mások részéről, akik kímélni akarják a Mestert a fáradozástól: Jairus leánya (Mk 5,35; Lk 8,49) és a kafarnaumi százados beteg szolgája (Lk 7,6) kapcsán. Viszont a legelső előfordulási igehelyen ez a kifejezés a nép fáradtságát, nyúzottságát jelöli, amit látva az Úr zsigereiben megrendül (Mt 9,36).

θεραπεύειν (*therápeuejn*): gyógyítani (Mt10,1.8)

Ez a kifejezés legtöbbször Jézusra vonatkozik a Máté-evangéliumban (Mt 4,23-24; 8,7.16; 9,35; 12,15.22; 14,14; 15,30; 19,2; 21,14), néhányszor pedig a tanítványokra (Mt 10,1.8; 17,16). Ezzel az evangélista arra mutat rá, hogy az Úr küldetésének egyik fontos vonása a betegek, a nélkülözők iránti odafigyelés és a velük való törődés. Erre kéri tanítványait is, akik nem önerőből, hanem a Mestertől kapott hatalommal gyógyítanak.

δωρεάν (*dóreán*): ajándékba, ingyen (Mt10,8)

A szinoptikus evangélisták közül egyedül Máté használja ezt a szót (Mt 10,8), továbbá csak nála fordul elő ez a kifejezés egy versen belül kétszer. Ez a tény még nagyobb hangsúlyt fektet az üzenetre: az apostolok a hivatásukat és a küldetésüket nem érdemeik alapján kapták, hanem ingyenes ajándékból, s így is kell gyakorolniuk azt.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

Mt 9,9 Amikor Jézus továbbment, látott egy Máté nevű embert, amint ott ült a vámnál. Szólt neki: „Kövess engem!” Az felállt és követte.

Mt 10,6 Forduljatok inkább Izrael házának elveszett juhaihoz!

Mt 14,14 Amikor kiszállt, már nagy tömeget talált ott. Megesett rajtuk a szíve, s meggyógyította betegeiket.

Mt 15,24.32 Ezt felelte: „Küldetésem csak Izrael házának elveszett juhaihoz szól.” (...) Jézus ekkor összehívta tanítványait, s így szólt hozzájuk: „Sajnálom a népet. Már harmadnapja kitartanak mellettem, és nincs mit enniük. Nem akarom étlen elküldeni őket, nehogy kidőljenek az úton.”

Mt 28,19 Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére,

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mk 3,13-15.18 Ezután fölment a hegyre, és magához hívta azokat, akiket akart. Azok hozzá mentek. Tizenkettőt rendelt, akiket apostoloknak nevezett, hogy vele legyenek, s hogy elküldje őket hirdetni az ígét. Hatalmat adott nekik, hogy kiűzhessék az ördögöket. (...) András, Fülöpöt, Bertalant, Mátét, Tamást, Jakabot, Alfeus fiát, Tádét, a kánai Simont

Mk 6,7-13 Végigjárta a falvakat és tanított. Magához hívta a tizenkettőt, és kettesével szétküldte őket, hatalmat adva nekik a tisztátalan lelkeken. Meghagyta nekik, hogy az útra ne vigyenek semmit, csak vándorbotot; sem kenyeret, sem tarisznyát, sem pénzt az övükben. Sarut kössenek, de két ruhadarabot ne vegyenek magukra. Azután folytatta: „Ha valahol betértek egy házba, maradjatok ott addig, amíg utatokat nem folytathatjátok. Ha valamely helységben nem fogadnak be, és nem hallgatnak meg titeket, menjetek el onnét, s még a port is rázzátok le lábatokról, tanúbizonyságul ellenük.” Azok elmentek, s hirdették a bűnbánatot, sok ördögöt kiűztek, és olajjal megkenve sok beteget meggyógyítottak.

Mk 6,34 Amikor kiszállt és látta a nagy tömeget, megesett rajtuk a szíve. Olyanok voltak, mint a juhok pásztor nélkül. Sok mindenre kezdte őket tanítani.

Mk 16,16 Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni, aki nem hisz, az elkárhozik.

Lk 6,12-13 Ezekben a napokban történt, hogy kiment a hegyre imádkozni. Az egész éjszakát Isten imádásában töltötte. Amikor megvirradt, odahívta magához tanítványait, és kiválasztott közülük tizenkettőt, s apostoloknak nevezte őket:

Lk 9,1-6 Összehívta a tizenkettőt, erőt és hatalmat adott nekik az ördögök fölött és a betegségek gyógyítására. Aztán elküldte őket, hogy hirdessék az Isten országát és gyógyítsák meg a betegeket. „Semmit se vigyetek az útra – hagyta meg nekik –, se botot, se tarisznyát, se kenyeret, se pénzt, se egy váltás ruhát. Ha egy házba betértek, ott szálljatok meg és onnét induljatok tovább. Ha valahol nem fogadnak be benneteket, hagyjátok ott a várost, és még a port is rázzátok le lábatokról ellenük tanúságul.” Útra keltek hát, bejárták a falvakat, mindenütt hirdették az evangéliumot és gyógyították a betegeket.

Lk 10,1-2 Ezek után az Úr kiválasztott más hetvenkettőt, és elküldte őket kettesével maga előtt minden városba és helységbe, ahová menni készült. Így szólt hozzájuk: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek hát az aratás urát, küldjön munkásokat az aratásra.

Lk 24,47 Nevében megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni minden népnek Jeruzsálemtől kezdve.

Jn 6,8 Az egyik tanítvány, András, Simon Péter testvére megszólalt:

Jn 20,21 Jézus megismételte: „Békesség nektek! Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Szám 27,17 hogy kimenjen és bemenjen előttük, kivezesse vagy bevezesse őket, hogy ne legyen az Úr népe olyan, mint a pásztor nélküli juhnyáj.«

2Krón 18,16 Erre ő így szólt: »Azt láttam, hogy egész Izrael szétszóródott a hegyekben, mint a pásztor nélküli juhnyáj, s az Úr azt mondta: Nincs ezeknek uruk: térjen vissza mindenki békességben házába.«

1Kir 22,17 Erre megszólalt: „Látom egész Izraelt, szétszórva a hegyen, mint a pásztor nélkül maradt nyáját. S az Úr ezt mondja: Nincs gazdájuk, térjen hát vissza ki-ki békében házába!”

Jer 3,15

Jer 50,6 Elveszett juhnyáj volt az én népem; pásztorai félrevezették és bujdosni hagyták a hegyekben; hegyről halomra vándoroltak, s megfélemedtek tanyájukról.

Ez 34,3-6 A tejet felhasználtátok eledelül, a gyapjút ruházatul, a kövér állatokat levágtátok, de a nyáját nem legeltettétek. A gyengét nem gyámolítottátok, a beteget nem gyógyítottátok, a sérültet nem kötöttétek be. Nem mentetek utána az eltévelyedettnek, nem kerestétek meg az elveszettet. Durván és kegyetlenül hatalmaskodtatok fölöttük. Így aztán szétszéledtek juhaim, mert nem volt pásztoruk, és a mezei vadak zsákmányává lettek és szétszéledtek. A hegyekben és a magas dombokon kóborolt nyájam, szétszóródott nyájam az egész országban, és senki nem gondolt rá, senki nem kereste.

Zak 10,2 A terafim megtévesztő módon beszél, a jó sok hamis látomásokat látnak, hazug álmokat hirdetnek, ostobaságokat jövendölnek. Lám, kóborolnak, mint a nyáj, tévelyegnek, mert nincsen pásztoruk.

Zak 11,16 Mert, nézd, az országban esztelen pásztort támasztok: nem keresi, ami elveszett, nem kutat a tévelygő után, nem gyógyítja a sebesültet, nem támogatja a kimerültet, hanem megeszi a kövér állatok húsát, és letépedesi a körmüket.

ApCsel 1,8 De megkapjátok a Szentlélek rátok leszálló erejét, és tanúim lesztek Jeruzsálemben s egész Júdeában és Szamáriában, sőt egészen a föld végső határáig.”

Zsid 4,15 Főpapunk ugyanis nem olyan, hogy ne tudna együtt érezni gyöngeségeinkkel, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett, a bűntől azonban ment maradt.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Hieronymus: Ez az igevers (Mt 10,5-6) nem áll ellentétben az következő parancsolattal: menjetek és tanítsatok minden népet (vö. Mt 28,16-20). Mert az előző parancsot a feltámadás előtt, az utóbbit a feltámadás után kapják. Szükséges volt, hogy először a zsidóknak hirdessék Krisztus eljövetelét, nehogy jogosan ellen vessék, hogy azért

utasították el ennyire az Urat, mert a pogányokhoz és a szamaritánusokhoz küldte el az apostolokat.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

551. Jézus nyilvános életének kezdetétől fogva férfiakat választott ki, szám szerint tizenkettőt, hogy vele legyenek és részesedjenek küldetésében. Részt adott nekik hatalmából „és elküldte őket, hogy hirdessék Isten országát és gyógyítsanak betegeket” (Lk 9,2). Örökre Krisztus országához tartoznak, mert Ő általuk vezeti az Egyházat:

„Ezért nektek adom az országot, mint ahogy Atyám nekem adta, hogy majd asztalomnál egyetek és igyatok országomban, és trónon ülve ítélkezzetek Izrael tizenkét törzse fölött” (Lk 22,29–30).

761. Isten népének összegyűjtése abban a pillanatban elkezdődik, amikor a bűn lerombolja az emberek közösségét Istennel és egymással. Az Egyház összehívása mintegy Isten válasza a bűn okozta káoszra. Ez az újraegyesítés titokzatosan minden népben történik: Isten előtt „mindenki kedves, aki féli Őt és az igazsághoz igazodik, bármely nép fia is” (ApCsel 10,35).

762. Isten népe egybegyűjtésének távolabbi előkészítése Ábrahám meghívásával kezdődik, akinek Isten megígéri, hogy nagy nép atyjává teszi. A közvetlen előkészítés Izraelnek mint Isten népének kiválasztásával kezdődik. Izraelnek kiválasztása által az összes nemzetek jövője egybegyűjtésének jelévé kell lennie. De már a próféták vádolják Izraelt, amiért megszegte a szövetséget, és úgy viselkedett, mint egy utcalány. Új és örök szövetséget hirdetnek. „Ezt az új szövetséget Krisztus alapította meg.”

763. A Fiú dolga, hogy az idők teljességében megvalósítsa Atyja üdvözítő tervét: ez az Ő „küldetésének” lényege. „Az Úr Jézus ugyanis azzal indította el útjára Egyházát, hogy hirdette a jó hírt, tudniillik azt, hogy érkezett Istennek az Írásokban ősidők óta megígért országa.” Hogy Atyja akaratát teljesítse, Krisztus megnyitja a földön a mennyek országát. Az Egyház „Krisztusnak a misztériumban már jelenlévő országa”.

764. „Ez az ország Krisztus szavában, tetteiben és jelenlétében ragyogott föl az embereknek.” Jézus szavát befogadni annyit jelent, mint „magát az országot befogadni”. Ennek az országnak a csírája és kezdete azok „kisdéd nyája” (Lk 12,32), akiket Jézus maga köré gyűjt, s akiknek Ő a pásztora. Ők alkotják Jézus igazi családját. Akiket így maga köré gyűjt, azoknak egy új cselekvésmódot és egy saját imádságot tanít.

765. Az Úr Jézus közösségének olyan struktúrát adott, mely meg fog maradni az ország beteljesüléséig. Első helyen áll a Tizenkettő kiválasztása Péterrel mint fővel. Ők, akik Izrael tizenkét törzsét képviselik, az új Jeruzsálem alapkövei. A Tizenkettő és a többi tanítvány részesedik Krisztus küldetésében, hatalmában, de sorsában is. Ezekkel a cselekményekkel készíti elő és építi Krisztus az Egyházat.

766. Az Egyház azonban mindenekelőtt Krisztusnak üdvösségünkért történt teljes odaadásából született, melyet Ő az Eucharisztia alapításában elővételezett és a kereszten vitt véghez. [Az Egyház] „kezdetét és növekedését jelzi a megfeszített Jézus oldalából

kifolyó vér és víz”. „Mert a kereszten elszenderült Krisztus oldalából fakadt az egész Egyház csodálatos szakramentuma”. Miként Évát Isten az alvó Ádám oldalából formálta, úgy született az Egyház a kereszten meghalt Krisztus átszúrt szívéből.

783. Jézus Krisztust az Atya a Szentlélekkel fölkenete, és „pappá, prófétává, királlyá” tette. Isten egész népe részesedik Krisztus e három hivatalában, és felelős a belőlük adódó küldetésért és szolgálatért.

784. Aki a hit és a keresztség által Isten népének tagja lesz, részt kap e nép páratlan hivatásában: papi hivatásában. „Az Úr Krisztus, az emberek közül választott főpap az új népet »Istennek és Atyjának országává és papjaivá tette«. A megkereszteltek ugyanis az újjászületés és a Szentlélek kenete által lelki házzá és szent papsággá szenteltetnek”.

785. „Isten szent népe Krisztus prófétai küldetéséből is részesedik”, elsősorban a természetfölötti hitérzék által, mely az egész népnek, világi hívőknek és a hierarchiának egyaránt sajátja. Átala „ragaszkodik fogatkozás nélkül a szenteknek egyszer átadott hit tanításához”, egyre mélyebben megéri és válik Krisztus tanújává ebben a világban.

786. Végül Isten népe részesedik Krisztus királyi feladatköréből is. Krisztus a maga királyságát azáltal gyakorolja, hogy halálával és föltámadásával minden embert magához vonz. Krisztus, a mindenség Királya és Ura mindenki szolgájává lett, mert „nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon másoknak, és odaadja az életét, váltságul sokakért” (Mt 20,28). A keresztény számára Neki „szolgálni uralkodást jelent”; az Egyház főként „a szegényekben és a szenvedőkben ismeri föl szegény és szenvedő Alapítójának képmását”. Isten népe a maga „királyi méltóságát” azzal valósítja meg, hogy hivatásának megfelelően Krisztussal együtt szolgál.

„Mindazokat, akik Krisztusban újjászülettek, a kereszt jele királlyá teszi, a Szentlélek kenete pedig pappá szenteli. Ezért minden szellemi és lelki kereszténynek tudnia kell – eltekintve a mi hivatalunk sajátos feladataitól –, hogy királyi nemzetségből származik és papi kötelezettségei is vannak. Mi más volna annyira királyi, mint hogy az Istennek engedelmes lélek uralkodik a testén? És mi más volna annyira papi feladat, mint az Úrnak a tiszta lelkiismeretet és a jámborság szeplőtelen áldozatát a szív oltárán följajnlani?”

849. A missziós parancs. „A nemzetekhez küldte Isten az Egyházat, hogy az üdvösség egyetemes szakramentuma legyen, ezért katolicitásának legbensőbb igényéből és Alapítója parancsát követve minden embernek hirdetni akarja az evangéliumot”: „Menjetez tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében, és tanítsátok meg őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.” (Mt 28,19–20)

850. A misszió eredete és célja. Az Úr missziós parancsának végső forrása a Szentháromság örök szeretetében van: „A zarándok Egyház természete szerint missziós, mivel ő maga a Fiú küldetéséből és a Szentlélek küldetéséből ered az Atya Isten terve szerint”. A misszió végső célja nem más, mint az embereket annak a közösségnek részesévé tenni, mely az Atya és a Fiú között szeretetük Lelkében van.

851. A misszió indítéka. Az Egyház mindig Isten emberek iránti szeretetéből merítette missziós buzgóságának kötelezettségét és erejét, mert „Krisztus szeretete sürget minket” (2Kor 5,14). „Isten ugyanis azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és eljusson az

igazság megismerésére” (1Tim 2,4). Isten mindenki üdvösségét az igazság megismerése által akarja. Az üdvösség az igazságban van. Akik engedelmeskednek az igazság Lelke indításának, már az üdvösség útján vannak; az Egyháznak azonban, akire rábízott ez az igazság, elébe kell mennie az ember vágyának, és vinnie kell neki az igazságot. Az Egyháznak, mivel hiszi, hogy az üdvösség terve egyetemes, missziósna kell lennie.

852. A misszió útjai. „A Szentlélek az egész egyházi misszió főszereplője.” Ő vezeti az Egyházat a missziós utakon. Az Egyház folytatja és a történelemben kibontakoztatja Krisztus küldetését, aki azért küldetett, hogy örömhírt vigyen a szegényeknek; „Krisztus Lelkének indítására az Egyháznak is ugyanazon az úton kell járnia, amelyen Ő járt, tudniillik a szegénység, az engedelmesség, a szolgálat és a halálíg tartó önfeláldozás útján, melyből föltámadása által győztesként tért vissza”. Ily módon „mag a keresztények vére”.

853. Az Egyház azonban zárándokútján azt is tapasztalja, „mekkora a távolság az általa hirdetett üzenet és azoknak emberi gyarlósága között, akikre az evangélium van bízva”. Isten népe csak a „bűnbánat és a megújulás útján”, „a kereszt szűk ösvényén haladva” képes terjeszteni Krisztus országát. „Miként azonban Krisztus a megváltás művét szegénység és üldözés közepette vitte végbe, úgy az Egyháznak ugyanezt az utat kell járnia, hogy az üdvösség gyümölcseit közölje az emberekkel”.

854. Missziója által „az Egyház együtt járja az utat az egész emberiséggel, ugyanazt a földi sorsot tapasztalja, és kovásza vagy lelke az emberi társadalomnak, melynek Krisztusban kell megújulnia és Isten családjává kell átalakulnia”. A missziós buzgóság tehát türelmet igényel. A misszió azzal kezdődik, hogy hirdeti az evangéliumot olyan népeknek és csoportoknak, amelyek még nem hisznek Krisztusban; azzal folytatódik, hogy megszilárdítja a keresztény közösségeket, melyek „Isten világban való jelenlétének jelei”, és helyi egyházakat alapít; az inkulturáció folyamatát éli, hogy az evangéliumot megtestesítse a népek kultúráiban; és nem maradnak számára ismeretlenek a kudarcok sem. „Ami az emberi csoportokat és a népeket illeti, ezeket csak fokozatosan éri el, hatja át, és így veszi fel őket a katolikus teljességbe.”

855. Az Egyház missziója megkívánja a fáradozást a keresztények egységéért. Ugyanis „a keresztények megosztottsága gátolja az Egyházat, hogy teljesen valóra váltsa a maga katolicitását azokban a fiaiban, akiket neki adott ugyan a kereszttség, de nincsenek teljes közösségben vele; sőt magának az Egyháznak is nehezebb így a maga katolicitásának teljességét minden szempontból életszerűen megmutatnia”.

856. A missziós mű tiszteletteljes dialógust foglal magában azokkal, akik még nem fogadták el az evangéliumot. Maguk a hívők is hasznot meríthetnek e dialógusból, amikor megtanulják jobban megismerni mindazt az „igazságot és kegyelmet, ami a pogányoknál Isten titokzatos jelenléteként van jelen”. Amikor a jó hírt azoknak hirdetik, akik még nem ismerik, azért teszik, hogy azt az igazságot és jót, amit Isten az emberek és népek között elhintett, megerősítsék, kiegészítsék és fölemeljék, és hogy ezeket az embereket megtisztítsák a tévedéstől és a rossztól „Isten dicsőségére, a Sátán megszégyenítésére és az ember boldogságára”.

857. Az Egyház apostoli, mert az apostolokra alapszik, mégpedig három értelemben:

* az „apostolokra”, a Krisztustól kiválasztott és elküldött tanúkra „alapított épület” (Ef 2,20) volt és marad;

* a benne lakó Szentlélek segítségével őrzi és adja tovább tanítását, a jó letéteményt és a józan szavakat, melyeket az apostoloiktól hallott;

* a tanítás, a megszentelés és a kormányzás feladatát az Apostoloiktól kezdve Krisztus második eljövételéig azok segítségével végzi, akik az Apostolok nyomába lépnek lelkipásztori feladatukban: a Püspökök kollégiuma segítségével, „mely mellett ott állnak a papok Péter utódával és az Egyház legfőbb pásztorával egységben”.

„Mert nyájadat, örök Pásztorunk, magára nem hagyod, hanem szent Apostolaid által mindvégig őröd és óvod, hogy azok kormányozzák hívő népedet, akik rendelkezédből állnak nyájad élén Fiad helyett mint pásztorok.”

858. Jézust az Atya küldötte. Szolgálatának kezdetétől fogva „magához hívta azokat, akiket Ő maga akart (...). És megalkotta a Tizenkettőt, hogy vele legyenek, és hogy elküldje őket prédikálni” (Mk 3,13–14). Ettől kezdve ők az Ő „küldöttei” (a görög aposztoloi szó ezt jelenti). Ő bennük hajtja végre saját küldetését: „Miként engem küldött az Atya, én is küldelek titeket” (Jn 20,21). Szolgálatuk tehát az Ő küldetésének folytatása: „Aki titeket befogad, engem fogad be” – mondja Ő maga a Tizenkettőnek (Mt 10,40).

859. Jézus az Atyától kapott küldetéséhez társítja őket: miként „a Fiú semmit sem tehet önmagától” (Jn 5,19.30), hanem mindent az Atyától kap, aki Őt küldte, úgy azok, akiket Jézus küld, semmit sem tehetnek Nélküle, akitől a missziós parancsot és a teljesítéséhez szükséges hatalmat kapják. Krisztus apostolai tehát tudják, hogy Isten tette őket alkalmassá arra, hogy „az új Szövetség szolgái” (2Kor 3,6), „Isten szolgái” (2Kor 6,4) legyenek, „Krisztus követségében” (2Kor 5,20) járjanak el mint „Krisztus szolgái és Isten misztériumainak gondnokai” (1Kor 4,1).

860. Az apostolok feladatában van egy mozzanat, mely átadhatatlan: tudniillik, hogy az Úr föltámadásának tanúi és az Egyház alapjai. Ugyanakkor feladatuknak van egy maradandó mozzanata is. Krisztus megígérte nekik, hogy velük marad az idők végéig. „Ez az isteni küldetés, melyet Krisztus bízott az apostolokra, a világ végéig fog tartani, mert az evangélium, melyet nekik kell továbbadniuk, minden időkre az Egyház egész életének alapja. Ezért az Apostolok (...) utódok rendelkezéséről gondoskodtak.”

861. „Hogy a rájuk bízott küldetés haláluk után is folytatódjék, közvetlen munkatársaikat szinte végrendeletként megbízták azzal, hogy vigyék tovább és szilárdítsák meg a tőlük megkezdett művet; megparancsolván nekik, hogy ügyeljenek az egész nyájra, melyben a Szentlélek állította őket Isten Egyházának pásztorául. Így tehát ilyen férfiakat állítottak, és a továbbiakra nézve úgy rendelkeztek, hogy ha ezek meghalnak, szolgálatukat más kipróbált férfiak kapják meg.”

862. „Miként megmarad az a hivatal, melyet az Úr egyedül Péternek, az első apostolnak adott, s melyet át kellett adnia utódainak, úgy megmarad az Apostolok egyházkormányzati hivatala is, melyet a püspökök szent rendjének kell állandóan gyakorolnia.” Ezért tanítja az Egyház, hogy „a püspökök isteni intézkedés folytán léptek az Apostolok helyébe mint az Egyház pásztorai, akiket ha valaki hallgat, Krisztust hallgatja, aki pedig őket megveti, Krisztust veti meg és azt, aki Krisztust küldte”.

863. Az egész Egyház apostoli, amennyiben Péter és az Apostolok utódain keresztül hit- és életközösségben marad eredetével. Az egész Egyház apostoli, amennyiben az egész világra „küldetik”; az Egyház minden tagja, különböző módokon ugyan, de részesedik ebben a küldetésben. „A keresztény hivatás ugyanis természete szerint hivatás az apostolkodásra is.” „Apostolkodásnak” nevezzük „a titokzatos test minden tevékenységét”, mely arra irányul, „hogy Krisztus országát a földön mindenütt” terjessze.

864. „Mivel az Atyától küldött Krisztus az Egyház egész apostolkodásának forrása és kiindulópontja, nyilvánvaló, hogy az apostolkodásának termékenysége”, mind a fölszentelt szolgáké, mind a világi hívóké, „Krisztussal való eleven kapcsolatuktól függ”. A hivatásoknak, az idő jeleinek, a Szentlélek változatos ajándékainak megfelelően az apostolkodás a legkülönbözőbb formákat ölti. Ám mindig a szeretet, melyet főleg az Eucharisziából merítünk, „az apostolkodás lelke”.

865. Az Egyház egy, szent, katolikus és apostoli legmélyebb és végső lényegében, mert benne már létezik és az idők végén be fog teljesedni „a mennyek országa”, „Isten országa”; amely Krisztus személyében eljött, és azok szívében, akik az Ő testének tagjai lettek, titokzatos módon növekszik a teljes eszkatologikus kinyilvánulásáig. Akkor minden ember, akit Ő megváltott, aki „őbenne szent és szeplőtelen lett Isten előtt a szeretetben”, összegyűlik mint Isten egyetlen népe, „a Bárány Menyasszonya”, „az Istentől, a mennyből alászálló szent város, melyet Isten ragyogása tölt be”; „és a város falának tizenkét alapköve van; rajtuk a Bárány tizenkét apostolának tizenkét neve” (Jel 21,14).

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

FERENC PÁPA EVANGELII GAUDIUM KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

180. A Szentírást olvasva egyébként világos, hogy az evangélium témája nem csak az Istenhez fűződő személyes kapcsolat. Szeretetünk válaszát sem szabad úgy tekintenünk, mint apró személyes gesztusok összességét egy rászoruló felé – ami egyfajta „a la carte karitász” képezhetne – vagy mint a saját lelkiismeretünk megnyugtató irányuló cselekedet sorát. Az ajánlat Isten országa (Lk 4,43); tehát hogy szeretjük Istent, aki uralkodik a világban. Amilyen mértékben képes lesz uralkodni köztünk, annyira lesz a társadalmi élet a testvériség, az igazság, a béke, a méltóság tere mindenki számára. Tehát mind a hirdetés, mind a keresztény tapasztalat arra irányul, hogy társadalmi hatásokat váltson ki. Keressük az ő országát: „Ezért ti elsősorban az Isten országát és annak igazságát keressétek, s ezeket mind megkapjátok hozzá” (Mt 6,33). Jézus terve, hogy megalapítsa Atyja országát; ezért parancsolja tanítványainak: „Menjetek és hirdessétek: Közel van a mennyek országa” (Mt 10,7).

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA REDEMPTORIS MISSIO KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

61. Nincs tanúságtétel tanúságtevő nélkül, és nincs misszió misszionárius nélkül. Ezért Jézus maga választott ki és küldött embereket mint az ő tanúit és apostolait, hogy együttműködjenek küldetésével és folytassák üdvözítő művét. „Tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Judeában és Szamariában és a föld végső határáig” (ApCsel 1,8).

Az egyetemes misszió első munkása a Tizenkettő: az apostolok a misszió „kollegiális alanyai”. Jézus választotta ki őket, hogy mellette legyenek, majd elküldte őket „Izrael házának elveszett juhaihoz” (Mt 10,6). Ez a „kollegialitás” nem akadályozta annak, hogy a csoportból egyes személyek ki ne tűnjenek, mint Jakab, János és mindenekelőtt Péter, akinek személye, mint a megfogalmazás is tanúsítja, igen jelentős: „Péter és a többi apostol” (ApCsel 2,14,37). Az ő intézkedése folytán nyílt meg az út az egyetemes misszióhoz, amelyben Pál tűnt ki, aki isteni akaratból kapott meghívást és küldetést a pogányok térítésére (vö. Gal 1,15-16).

A missziós munka kezdete után az apostolok mellett találunk más alázatos munkatársakat, akikről nem hallgathatunk: egyes személyeket, csoportokat, közösségeket. A helyi egyház egyik tipikus példája az antiochiai közösség, amely elfogadva az Evangéliumot maga is evangelizálónak vált, az övéi közül küldött hirdetőket a pogányokhoz (vö. ApCsel 13,2-3). Az ősegyház a térítést a közösség feladatának tekintette, de ismer „rendkívüli misszionáriusokat”, avagy „a pogányoknak rendelt misszionáriusokat”, mint Pált és Barnabást.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA CHRISTIFIDELES LAICI KEZDETŰ APOSTOLI LEVELE

35. Az Egyház, bár tökéletesen tisztában van az új evangelizáció sürgető tényével, mégsem mondhat le az örök feladról, vagyis arról, hogy eljuttassa az evangéliumot mindazokhoz – férfiak és nők millióihoz –, akik még nem ismerik Krisztust, az emberek Megváltóját. Ez különös módon missziós feladat, melyet Jézus az Egyházára bízott, és mindennap újra meg újra rábíz.

A világiak buzgósága, mely ezen a téren soha nem hiányzott, ma még inkább szükségesnek és még fontosabbnak tűnik; az Úr parancsa – „menjtek az egész világba” – továbbra is számos lelket indít, akik habozás nélkül készek elhagyni életkörülményeiket, munkájukat, országukat, hazájukat, és legalább meghatározott időre missziós területekre mennek. Keresztény házaspárok is vannak közöttük Aquila és Priscilla példájára (vö. ApCsel 18; Róm 16,3), hogy tevékeny jelenlétükkel az Úr és az Egyház iránt érzett szeretetből fakadó példát adjanak a missziós területeken. Másféle, de igazi missziós jelenlét azoké, akik különböző okok vagy körülmények miatt olyan területeken tanúskodnak hitükről, ahol az Egyház még nem gyökerezett meg.

Mégis, a missziós kérdés napjainkban az Egyházat olyan súlyos mértékben érinti, hogy csak az Egyház összes tagjának személyes és közösségi, felelősségteljes és szolidáris részvállalása adhat reményt a jövőben adandó hatékonyabb válaszra.

A II. Vatikáni Zsinatnak a részegyházakhoz intézett fölhívása teljes egészében érvényes, sőt még általánosabb és határozottabb igenlő választ kér: „Mivel a részegyházaknak a lehető legtökéletesebben meg kell jelenítenie az egyetemes Egyházat, tudnia kell, hogy küldetése van a vele egy területen élő, Krisztusban még nem hívókhöz”.

Az Egyháznak ma nagyobb léptekkel kell haladnia az evangelizáció útján, s a misszionálásban új, történelmi korszakba kell lépnie. A mai világban, melyben a távolságok csökkennek, s a világ egyre kisebbé válik, az egyházi közösségeknek szorosabban kell egymáshoz kapcsolódniuk, meg kell osztaniuk egymással az eszközöket és az erőket, és közösen kell megoldaniuk az evangélium hirdetésének és megélésének közös és egyetemes feladatát. „A fiatalnak nevezett egyházak számára szükséges az ősi

egyházak ereje, ugyanakkor az utóbbiaknak szükségük van a fiatal egyházak lendületére és tanúságtételére, oly módon, hogy mindegyik egyház merítsen a többiek gazdagságából” – mondták a szinódusi atyák.

Az új helyzet során a fiatal egyházakban az Egyház meggyökerezéséhez a helyi papság mellett elsődleges és lényegi követelmény az érett és felelősségteljes világiak nevelése. Így maguk az evangelizált közösségek a világ új körzetei felé hatnak tovább, hogy maguk is teljesítsék Krisztus evangéliuma hirdetésének és a róla való tanúságnak a feladatát.

A világi hívők életük és cselekedeteik példájával javítani tudják a különböző vallások követői közötti kapcsolatot, amint a szinódusi atyák a valós igényre felelve megjegyezték: „Ma az Egyház mindenütt különböző vallású népek között él... Különösen azoknak a világiaknak, akik – akár saját szülőföldjükön, akár olyan országban, ahová kivándoroltak – más vallású népek között élnek, kell mindenki számára Isten és az Ő Egyházának jelévé lenniök, alkalmazkodva az adott ország életkörülményeihez. A vallások közötti párbeszéd fontos helyet foglal el, mert a kölcsönös tisztelethez és szeretethez vezet, valamint eltörli vagy legalábbis csökkenti a különböző vallások követői között meglévő előítéleteket, és előmozdítja a népek egységét és barátságát.”

A világ evangelizálásához mindenekelőtt evangelizálók szükségesek. Ezért az Egyház minden tagja, kiváltképpen a keresztyén családok, érezzék át felelősségüket a kifejezetten missziós – papi, szerzetesi, világi – hivatások születéséért és beéréséért, megragadván minden alkalmas eszközt, de soha nem mellőzve az imádság kiváltságos eszközét az Úr Jézus szavai szerint: „Az aratnivaló sok, a munkás pedig kevés. Kérjétek az aratás Urát, küldjön munkásokat az Ő aratásába” (Mt 9,37-38).

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA PASTORES DABO VOBIS KEZDETŰ APOSTOLI LEVELE

22. A Pásztor Krisztus képe, kinek nyája az Egyház, újra és még kifejezőbben mutatja ugyanazokat a vonásokat, melyeket Krisztusnak, a Főnek és Szolgának arcán láttunk. Jézus Krisztus ugyanis, aki beteljesítette az Üdvözítő Messiásról szóló jövendöléseket – melyekről a Zsoltáros és Ezekiel próféta olyan különleges örömmel énekelt (vö. Zsolt 22-23; Ez 34,11) –, Jó Pásztornak nevezte magát (Jn 10,11-14), nemcsak Izrael, hanem minden ember számára (10,16). Élete nem más mint „pásztori szeretetének” szakadatlan megnyilvánulása: megkönyörül a sokaságon, a fáradtakon és elcsigázottakon, akik olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok (vö. Mt 9,35-36); megkeresi az eltévedtet (vö. 18,12-14) és ünnepel, amikor megtalálja; összegyűjti és őrzi, ismeri és nevükön szólítja bárányait (vö. 10,3), zöldellő réteken és üdítő vizekhez tereli őket (vö. Zsolt 22); asztalt terít számukra és a saját életét adja eledelül. A Jó Pásztor halála és föltámadása általkínálja föl életét, miként a római liturgia énekli: „Föltámadt a Jó Pásztor, aki életét adta juhaiért és arra méltatta nyáját, hogy meghaljon érte”.

Péter apostol a „Pásztorok Fejedelmének” nevezi Jézust (1Pt 5,4), mert műve és küldetése folytatódik az Egyházban az apostolok (vö. Jn 21,15-17), utódaik (vö. 1Pt 5,1) és a papok által. A fölszenteltség, mely Jézushoz, a Jó Pásztorhoz teszi hasonlóvá őket, a papokat arra hívja, hogy kövessék és életükben mutassák meg az Ő pásztori szeretetét.

Mivel az önátadás, mellyel Krisztus Egyházának adja magát, szeretetének gyümölcse, nagyon hasonló a vőlegény és menyasszony egymás iránti odaadásához, miként ezt a szent szövegek ismételten mondják. Jézus ugyanis az igazi vőlegény, aki az Üdvösség borával

kínálja az Egyházat (vö. Jn 2,11). Ő, „aki az Egyház Feje, ... ő maga a test üdvözítője, ... szerette az Egyházat és föláldozta magát érte, hogy megszentelje, megtisztítván a víz fürdőjével az igében, hogy Ő maga tegye dicsőségessé magának az Egyházat, melyen nincs sem szeplő, sem ránc, sem más efféle, hanem szent és szeplőtelen” (Ef 5,23.25-27). Az Egyház valóban test, melyben jelen van és munkálkodik Krisztus, a Fő, ugyanakkor menyasszony is, az új Éva, aki a Megváltó megnyitott oldalából a kereszten lépett elő. Ezért mondják, hogy Krisztus az Egyház „színe előtt” áll, s „gondozza és táplálja” (5,29) azáltal, hogy életét kínálja ajándéknak. A pap tehát arra hivatott, hogy Jézus Krisztus, az Egyház vőlegényének élő képmása legyen. Mindig a közösség tagja marad, mint a többi hívő – a testvérek és nővérek, akiket a Szentlélek hív egybe –, de a Krisztushoz, a Főhöz és Pásztorhoz való hasonlóság erejéből maga a pap is jegyesi kapcsolatba kerül a rábízott közösséggel: „Amennyiben megjeleníti Krisztust, a Főt és Pásztort s az Egyház Vőlegényét, a pap nemcsak az Egyházban van, hanem az Egyház színe előtt is áll”. Így arra hivatott, hogy a maga lelki életében azt a szeretetet élje, amelyet a Vőlegény Krisztus táplál menyasszonya, az Egyház iránt. E jegyesi jellegnek megfelelően életét úgy kell értelmeznie és berendeznie, hogy Krisztus vőlegényi szeretetének tanúja legyen; ezért képes mindenkit szeretni új, kitáruló és tiszta szívvel, nagylelkű önmegtagadással, állandó, hűséges és teljes odaadással; ugyanakkor szerető féltéssel (vö. 2Kor 11,2) és anyai gyöngédséggel, mely az anyai lelkületből fakadó kedveskedést sem veti meg, és a vajúdás fájdalmas kiáltásait sem szégyelli, „amíg a krisztushívők szívében ki nem alakul Krisztus” (vö. Gal 4,19).

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA EVANGELIUM VITAE KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

47. Jézus küldetése a sok-sok gyógyítással mutatja, hogy Isten mennyire szívén viseli az ember testi életét. Jézust, „a test és lélek orvosát” az Atya azért küldte, hogy hirdesse az evangéliumot a szegényeknek és gyógyítsa a megtört szívűeket. Amikor tanítványait elküldte a világba, olyan küldetést bízott rájuk, amelyben a betegek gyógyítása kapcsolódik az Evangélium hirdetéséhez: „Elmenvén hirdessétek, hogy közel van a mennyek országa. Gyógyítsatok betegeket, támasszatok föl halottakat, tisztítsatok meg leprásokat, űzzetek ördögöket.”

Kétségtelen, a testi élet a maga földi állapotában a hívő számára nem abszolút érték, annyira nem, hogy elvárható tőle, hogy egy nagyobb jóért föláldozza; miként Jézus mondja: „aki meg akarja menteni az életét, elveszíti; aki pedig elveszíti az életét értem és az Evangéliumért, megmenti azt”. Erre több példát is látunk az Újszövetségben. Jézus nem vonakodott föláldozni magát, szabadon ajánlotta föl életét az Atyának áldozatul övéért. Az Előfutárnak, Keresztelő Jánosnak a halála is tanúsítja, hogy a földi élet nem abszolút érték: többet ér nála az Úr szavához való hűség, akkor is, ha az élet kerül miatta veszedelembe. István, miközben elveszik földi életét, mert hűséges tanúja az Úr föltámadásának, követi Mestere nyomdokait és a megbocsátás szavával áll megkövezői előtt, s megnyitja a vértanúk megszámlálhatatlan sorát, akiket az Egyház kezdettől fogva annyira tisztel.

De önkényesen senki sem választhat az élet és a halál között; ennek a döntésnek egyedül a Teremtő feltétlen ura, Ő, akiben „élünk, mozgunk és vagyunk”.

SZENT VI. PÁL PÁPA EVANGII NUNTIANDI KEZDETŰ APOSTOLI LEVELE

8. Az evangélium hirdetőjeként Krisztus elsősorban az „Országot” hirdeti, azaz az Isten Országát, amelyet olyannyira fontosnak tekint, hogy ami rajta kívül esik, az csupán a „többi”, amelyet hozzáadnak. Az Isten Országáa tehát a legfőbb; minden egyebet ehhez kell mérni. Sokféle formában érzékelteti, mily boldogság az Isten Országához tartozni, de ennek a boldogságnak különös útjai vannak: olyanok, amelyeket a világ megvet. Leírja ennek az Orzágnak követelményeit, – úgy mondhatni magna chartáját, beszél az Isten Országának hírnökeiről, titkairól, „kicsinyeiről”. Szól arról, hogy akik az Isten Országának eljövételét várják, azoknak virrasztaniuk kell és hűségnek kell lenniük.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

A kezdőének zsoltára Isten irgalmas szeretetét énekl meg, aki nem hagyja magára a nehéz helyzetben lévő, hozzá kiáltó embert (Zsolt 26,7.9). Az Úrnak a népéről való gondoskodása jelenik meg az első olvasmányban is (Kiv 19,4-5). A válaszos zsoltár szintén ezt az irgalmat ünnepli: „Valóban jó az Úr, irgalma örökké megmarad, és hűsége nemzedékről nemzedékre.” (Zsolt 99.5) A második olvasmány is szépen kiemeli Isten irgalmát és nagylelkűségét (Róm 5,6-11). Ezek a témák domborodnak ki az evangéliumi szakaszban is: Jézus Krisztus az, akiben a legteljesebb módon felragyog az isteni irgalom (Mt 9,36-10,8).

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ:

Tekints le, Isten (611)

https://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/211/gr/784/tekints-le-isten-protector-noster

GITÁROS, ILLETVE TAIZEI ÉNEKEK:

Gável András és Gellért: Krisztus Lelke

<https://www.youtube.com/watch?v=Nrn8AbOkAaY>

Csiszér László: Indulj és menj

<https://www.youtube.com/watch?v=vK7UNy49K38>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰ

Gerzsenyi Sándor: Imhol vagyok

„Kit küldjek el?” – Ma újra hallom hangod,

Tündöklő trónon ülő Égi Felség!
És pártos szívem megremeg szavadtól,
Mert jól tudom, hogy nincs jogom maradni.
Már azt se mondhatom – Jeremiással –,
Hogy ifjú voltom miatt nincsen merszem.
És ajkam sem dadog. Homlokom ércből.
Elmémet igéd tiszta fényessége
Egész betölti. Szilárd bizonyosság
Köt hozzád. Küldetésem rendületlen.
Most mégis – engedetlen szolga módján –
A Jónás útján indulnék, mogorván,
S megalkudván, semmint hogy Ninivébe,
A nagy városba, mely oly ismeretlen,
Miként a holnap rejtett, barna titka.
...Segíts, Uram, kimondanom a választ:
Ímhol vagyok. Megyek Ó, küldj el engem!

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Miért sorolja fel név szerint az apostolokat az evangélista?
- Miért említi meg Simonnál, hogy ő az első?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Istenünk, benned bízók erőssége, nélküled semmit sem tehet a gyenge halandó. Kérünk, add nekünk mindenkor kegyelmed segítségét, hogy jó szándékkal teljesítsük parancsaidat, és cselekedeteinkkel megnyerjük tetszésedet. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyánk, hálát adunk neked irgalmas szeretetedért. Jézus nevében kérünk, küldd el Szentlelkedet, a vigasztalás Lelkét, hogy növekedni tudjunk a mások iránti nagylelkűségben, figyelmes szeretetben, gondoskodásban, és bátran elinduljunk hirdetni az örömhírt! Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

*Menjetek, és hirdessétek, hogy elközelgett
a mennyek országa! (Mt 9,36-10,8)*

(Forrás: Pexels)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Jézus engem is gyógyít, tanít, s nekem is elhozta az Isten közelségének örömhírét.
- Az Úr engem is nevemen szólít, és elküld, hogy hirdessem az evangéliumot.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Imádkozzam kitartóan és hittel újabb papi hivatásokért.
- Fedezzem fel, hogy minden, amim van, Isten ingyenes ajándéka.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Évközi 11. vasárnap („A” év)

Borítófotó © Pexels

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Alexandriai Szent Athanasziosz gondolatait Baán István fordította

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Gerzsenyi Sándor: Imhol vagyok – <https://keresztynversek.wordpress.com/tag/kuldetes/page/2/>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révvalvi Ildikó, Rác Dávid, Rác Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2023

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu